

Nr 10.*Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande
i anledning av väckt motion om upphävande av
vissa regleringsföreskrifter beträffande sågat virke
och sågade trävaror.*

I en inom första kammaren väckt, till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 229, har herr *Mannerskantz* yrkat, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att normalpriserna för sågat virke omedelbart upphävas, att bestämmelserna om prisutjämningsavgifter på sågade trävaror upphävas samt att exportkvoteringen för sågade varor jämväl upphäves eller avsevärt förskjutes till förmån för de mindre sågverken.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Enär riksdagen i samband med behandlingen av proposition nr 178 kommer att taga ställning till frågan om bibehållande av prisutjämningsavgift, bliver det i motionen framställda yrkandet rörande denna avgift därmed besvarat. Utskottet anser sig därför i det följande sakna anledning att till vidare behandling upptaga detta spörsmål.

Riksdagens revisorer ha i sin den 15 december 1948 avgivna berättelse (avd. I, s. 230) uttalat sig om kvoteringsreglerna beträffande export av sågade och hyvlade trävaror. Därvid ha revisorerna ifrågasatt, huruvida icke — som ett led i strävandena att underlätta en exportökning — kvoteringen beträffande exporten av sågade och hyvlade trävaror bör ändras så att den kommer att medföra en mera rättvisande fördelning de olika producenterna emellan. I anledning av vad revisorerna sålunda uttalat ha statens bränslekommission och statens handelskommission avgivit utlåtanden. Dessa utlåtanden ävensom ett av bränslekommissionen från Svenska trävaruexportföreningen införskaffat yttrande finnas intagna i revisorernas berättelse avd. II, s. 218 och ff. Statsutskottet har i sitt i anledning av revisorernas berättelse avgivna utlåtande (nr 143, p. 25) icke yttrat sig beträffande kvoteringsreglerna i vidare mån än att statsutskottet erinrat om att frågan upptagits till behandling i den nu föreliggande motionen samt att motionen remitterats till första kammarens andra tillfälliga utskott.

Utskottet har inhämtat yttranden från statens bränslekommission, statens handelskommission, statens priskontrollnämnd, Svenska trävaruexportföreningen, Svenska inlandssågverkens förening och Södra Sveriges trävaruexportförening.

Statens bränslekommission anför bl. a. följande:

De åtgärder, som från myndigheternas sida vidtagits för att reglera handeln med trävaror, kunna i stort sett anses utgöra ett led i den allmänna prispolitik,

som främst haft till syfte att begränsa den prisstegring inom landet på dessa varor, vartill de extraordinära förhållandena under och efter kriget givit anledning. Det befanns sålunda nödvändigt att redan år 1942 införa normalpriser på sågade och hyvlade trävaror. Senare har jämväl ansetts nödvändigt att dels genom särskilda prisutjämnings- och konjunkturutjämningsavgifter vid export och dels genom införande av en särskild kvotering av exportkvantiteten stödja strävandena att ernå en önskvärd prisstabilisering.

De förhållanden, som på sin tid motiverade införandet av regleringarna, torde i huvudsak alltjämt vara för handen. Detta synes jämväl ha varit anledningen till att Kungl. Maj:t lämnat utan bifall en av Svenska trävaruexportföreningen m. fl. organisationer den 19 januari 1949 gjord framställning om normalprisregleringens upphävande.

Kommissionen hänvisar i detta sammanhang till sitt yttrande över nyssnämnda framställning från branschorganisationerna. Av skäl, som i sagda yttrande utvecklats, har kommissionen icke ansett tidpunkten inne för en avveckling av denna prisreglering. I yttrandet uttalar kommissionen, att branschorganisationerna torde bedöma produktionsutsikterna för år 1949 så fördelaktiga, att — även med viss ökning av trävaruexporten — en tillfredsställande balans mellan tillgång och efterfrågan på trävaror inom landet skulle kunna vinnas. Om en sådan utveckling kunde anses säkerställd, borde riskerna för menliga verkningar på den allmänna prisnivån av normalprisernas slopande kunna tagas. Produktionsläget och marknadsläget kännetecknas dock av ganska stor osäkerhet. Ur det allmännas synpunkt kan frågan likväl förtjäna att upptagas till förnyat övervägande, då man av trävarumarknadens utveckling såväl utom som inom landet kan konstatera, att tidpunkten kan anses lämpligt vald för en avveckling av denna prisreglering. Det torde, enligt vad kommissionen anfört i yttrandet över motionen, icke kunna anses uteslutet, att utvecklingen på trävarumarknaden kan leda till att en sådan omprövning måste ske senare under året.

Kommissionen framhåller vidare, att då ett upphävande av normalprisbestämmelserna icke ansetts för närvarande kunna genomföras, man från branschorganisationernas sida allmänt uttalat sig för ett bibehållande av bestämmelserna om såväl konjunkturutjämningsavgift som kvotering.

Beträffande kvoteringsreglerna hänvisar kommissionen till sitt utlåtande i anledning av vad riksdagens revisorer uttalat i denna fråga. Kommissionen anför vidare:

Med Svenska trävaruexportföreningen har kommissionen den 24 februari 1949 träffat avtal rörande föreningens andel av exporten under år 1949. Enligt det av Kungl. Maj:t godkända avtalet, som i princip innebär ett förnyande av tidigare års avtal, har föreningen medgivits rätt att av de kvantiteter, som i avräkning på 1949 års kontingenter bliva licenserade för export, erhålla 80 %, dock högst 450 000 stds. Föreningen har å sin sida förbundit sig att av sina medlemmar uppbära och till stiftelsen Trävaruindustriens konjunkturutjämningsfond inleverera en avgift av 75 kronor för varje standard exporterad vara.

De av Kungl. Maj:t utsedda och till kommissionens förfogande ställda sakkunniga, som i sin enskilda verksamhet representera de skilda branschorga-

nisationerna, ha vid sammanträde den 1 mars 1949 ävenledes uttalat sin anslutning till ett bibehållande tills vidare av konjunkturutmätningsskatten och exportkvoteringsordningen på i huvudsak samma grunder som tidigare.

I motionen och även i andra sammanhang — bl. a. i statsrevisorernas berättelse — har ifrågasatts huruvida icke, därest ett upphävande av exportkvoteringsordningen för sågade och hyvlade trävaror icke kunde ske, större hänsyn vid kvoteringsordningen borde tagas till de mindre sågverken så att dessa erhöles en procentuellt större del av exporten än hittills.

Givetvis kunna råda olika meningar om de principer efter vilka en kvoteringsordning bör genomföras, och vissa ofullkomligheter torde alltid komma att vidlåda ett kvoteringsordningssystem.

Det bör emellertid framstå som ett allmänt intresse, att exporten handhaves på sådant sätt, att den giver landet största möjliga tillskott av utländska valutor. Härtill bidrager i hög grad även exportvarornas kvalitet, och denna bör sålunda vara så högvärdig som möjligt. Det synes därför välbetänkt att i första hand lägga exporten i händerna på tillverkare och exportörer, som sedan gammalt visat sig väl skickade för detta värv. Det bör nämligen beaktas, att exportkvantiteterna numera som regel äro begränsade till i handelsavtalen fastställda kontingenter. En ökning av antalet säljare medför därför i de flesta fall icke en motsvarande ökning av exportkvantiteterna utan endast skarpt konkurrens om redan i förväg begränsade exportmöjligheter.

Gällande kvoteringsregler ha hittills tillämpats mycket liberalt och ha icke utgjort hinder för även mindre och nytillkomna företag att bli delaktiga i exporten av trävaror. Det har dock visat sig, att alltför stora lättnader i licensgivningen omedelbart medfört ökning av antalet säljare på exportmarknaden. Många sålunda nytillkomna exportörer ha icke varit förtrogna med vare sig exportpriser eller exportaffärer över huvud taget. De senaste årens erfarenheter ge tyvärr vid handen, att dessa exportörers uppträdande på marknaden i många fall vållat ekonomiskt avbräck i våra trävaruaffärer med utlandet och rubbat det goda anseende, som Sverige sedan gammalt åtnjutit som trävaruexporterande land.

Bränslekommissionen finner för närvarande icke skäl föreligga för ett bifall till de i motionen yrkade åtgärderna.

Statens handelskommission hänvisar beträffande kvoteringsordningen till sitt utlåtande över vad riksdagens revisorer anfört rörande detta spörsmål.

I fråga om exportkvoteringsordningen för år 1949 anför handelskommissionen följande:

Av den för export tillgängliga totalkvantiteten skall Svenska trävaruexportföreningen erhålla 80 %, dock högst 450 000 stds. Graningeverken skall erhålla 11 000 stds samt övriga exportörer minst 18 % av den slutliga totalkvantiteten. Fördelningen av exporten mellan övriga exportörer skall ske med utgångspunkt från deras största exportsiffra under något av åren 1946—1948, varvid bränslekommissionen förklarar sig beredd att välvilligt beakta eventuella speciella exporthämmande faktorer under de berörda åren. Formellt innebär detta arrangemang att de av motionären framförda önskemålen om upphävande eller uppmjukande av kvoteringsordningen icke skulle tillgodoses. Reellt bli möjligheterna att inom ramen för den överenskomna kvoteringsordningen taga hänsyn till de i motionen framförda synpunkterna beroende av den totala exportkvantiteten, som friställes, samt den praktiska tillämpningen av kvoteringsprinciperna. Det må därvid erinras om, dels att för 1949 avses för export friställas en avsevärt större trävarukvantitet än för 1948, dels att kvoteringsordningen under vissa perioder de gångna åren tillämpats så att vederbörande exportörer i viss utsträckning

kunnat erhålla licenser utan hinder av de begränsningar, som kvoteringsbestämmelserna formellt skulle stipulera.

Statens priskontrollnämnd åberopar i fråga om normalprisbestämmelserna för sågat virke innehållet i sitt yttrande över branschorganisationernas framställning den 19 januari 1949 om normalprisregleringens upphävande. I sagda yttrande anförde priskontrollnämnden bl. a. följande:

Normalpriser å sågat virke fastställdes första gången den 15 oktober 1942. Själva grundpriserna förblevo oförändrade till den 1 juni 1946, då en höjning med 15 öre per kubikfot vidtogs. Påföljande år höjdes priserna ytterligare med 20 öre per kubikfot. Nämnden hade då begärt tillstånd att höja priserna med 35 öre per kubikfot. På grund av den alltför ringa höjningen uppkom en rätt avsevärd svart börs under säsongen 1947—1948. I mars 1948 anhöll nämnden om bemyndigande att ytterligare höja priserna, vilket visat sig nödvändigt för att kunna få slut på den svarta börsen. Nämndens anhållan bifölls, och nya normalpriser utfärdades den 29 april 1948. Höjningen uppgick i medeltal till 30 öre per kubikfot, varvid en ganska stor differentiering vidtogs för olika delar av landet samt för skilda dimensioner och kvaliteter.

Efter normalprishöjningen våren 1948 försvann den svarta börsen. Orsakerna till att normalpriserna trots de betydligt högre exportpriserna sedermera kunnat hållas synas vara den minskade efterfrågan på hemmamarknaden i följd av byggnadsregleringen och utformningen av kvoteringsreglerna för exporten.

För vissa specialsorteringar av virke har nämnden medgivit specialpriser. Det har tidigare varit föremål för diskussion om dessa specialpriser borde intagas i normalprismedelandet, men köparparten har icke ansett detta lämpligt. Numera fordras att specialvirket märkes, varigenom kontrollen blir lättare. Specialpriser ha även medgivits för bestämda längdspecifikationer, vilket är ett nödvändigt komplement till normalprissättningen. Sammanlagt kunna specialmedgivanden av olika slag beräknas omfatta en kvantitet av 10 000—20 000 stds per år.

Det har framhållits, att ett effektivt system för kontroll av priserna ej kan åstadkommas. Nämnden kan i viss mån dela denna uppfattning. Skälet kan emellertid i och för sig ej vara avgörande. För kontrollens verkställande har nämnden för närvarande fyra resande kontrollanter, vilka äro väl inför-satta i trävarumarknadens frågor.

Vidare anmärkes på det irritationsmoment, som förefinnes i olika priser på inlands- och exportmarknaden. Denna anmärkning är emellertid ej speciell vare sig för vårt land eller för nu ifrågavarande bransch. Det kan tilläggas, att skillnaden mellan hemmamarknads- och exportpriser för virke från Gävle distrikt i mars 1948 var 132 öre per kubikfot. Efter den i april 1948 vidtagna höjningen av inlandspriserna med 40 öre per kubikfot (inom nyssnämnda distrikt) minskades skillnaden till 92 öre per kubikfot, vilket motsvarar 33 % av medelpriset. Spänningen är således fortfarande betydande.

Det är ännu för tidigt att göra tillförlitliga beräkningar beträffande tillgången på sågade trävaror för år 1949. Man anser emellertid att lagren vid årsskiftet voro mindre än normalt. Timmerdrivningarna synas i norra delarna av landet gått bra, men i södra Sverige befarar man att de icke i programenlig omfattning skola kunna genomföras. Exporten beräknas komma att öka men hemmamarknadens behov att minska. Någon anledning att befara knapphet för hemmamarknadens behov synes ej föreligga. Men man torde ej heller ha anledning förmoda att tillgången blir så stor, att överskott kommer att råda, medförande att priserna gå ned på grund av avsättningssvårigheter. Näm-

den har sålunda den uppfattningen att nuvarande prisläge kommer att kvarstå under år 1949.

Skulle prisregleringen avskaffas, måste man räkna med att sågverken komma att begära priser, som närma sig exportpriserna. Ett nytt prisläge skulle efter hand utbilda sig. Var detta skulle komma att ligga dels för olika sortiment, dels i olika delar av landet är svårt att avgöra. Härför inverkar givetvis även huru exporten kommer att ordnas, exportpriserna, om kvoterings- och prisutjämningsavgifterna bibehållas m. m. Det bör även bemärkas, att om normalpriserna för sågat virke skulle upphävas, jämväl prisöverens- kommelsen med trävaruhandlarna måste upphöra att gälla. För byggnads- verksamheten skulle detta uppenbarligen kunna komma att medföra stora olägenheter.

Nämnden är sålunda av den uppfattningen, att prisregleringarna avseende trävaror icke för närvarande kunna avskaffas. Detta gäller särskilt beträffande sågat virke.

I sitt över motionen avgivna yttrande anför priskontrollnämnden beträffande exportkvoteringen i huvudsak följande:

För nämndens del har ifrågavarande spörsmål den betydelsen, att ett upphävande eller en förskjutning av kvoteringen skulle kunna öka spänningen mellan export- och inlandsmarknaden. De mindre verken — vilka ombesörja största delen av tillförseln till inlandsmarknaden — skulle nämligen då vara mera benägna att sälja på export och på så sätt minska utbudet inom landet. Härigenom skulle en pressning kunna uppkomma på inlandspriserna. Med hänsyn till landets intresse att erhålla största möjliga mängd valutor torde det också vara förmånligare att låta huvudparten av exporten gå genom de gamla verken, som äro väl inarbetade på den utländska marknaden.

Priskontrollnämnden avstyrker motionen.

Svenska trävaruexportföreningen åberopar innehållet i branschorganisationernas framställning till chefen för handelsdepartementet den 19 januari 1949 om upphävande av prisregleringar å trävaror. I sagda framställning ha organisationerna anfört bl. a. följande.

De fördelar ett upphävande av den inhemska prisregleringen på sågade trävaror skulle bereda såväl konsumtionen som produktionen av och handeln med trävaror kunna sammanfattas sålunda:

virkesbesparing genom ett rationellare och mera ekonomiskt utnyttjande av trävarorna;

tillverkningens, den vidare förädlingens och lagerhållningens anpassning efter behovet i stället för efter normalprislistan;

lägre framställnings- och transportkostnader per kubikenhet samt

trävaruhandelns sanering genom de illegala transaktionernas försvinnande.

Fastlåsta priser framkalla illegal handel med varor, som blivit för lågt prissatta, och medföra ett osunt och för den inhemska trävaruhanteringen motbjudande tillstånd på marknaden. Illegala priser tendera även att bli högre än vad priserna skulle hava varit i en fri marknad.

Framkomma icke varor på illegal väg, bli konsumenterna hänvisade till att använda så låga kvaliteter, att varaktigheten av utförda arbeten äventyras, eller till att köpa okurant dimensioner för kostsam och virkesödande omsorg till användbara bredder och tjocklekar.

Äro å andra sidan reglerade priser högre än vad som motiveras av marknadsläget, verka de fastställda maximipriserna rent psykologiskt hämmande på den naturliga anpassningen av priserna nedåt.

På grund av svårigheten att få fram kvalitetsvaror på marknaden har pris-kontrollnämnden tvingats att för dylika varor från fall till fall medgiva undan-tag från normalprisernas tillämpning. För detta ändamål har nämnden bl. a. utarbetat en särskild prislista för kvalitets sorterade furuvaror. Det torde vara oundvikligt, att detta av förhållandena framtvingade system måste medverka till uppkomsten av illegal handel.

Den myndighet, som skall kontrollera, att prisregleringen på trävaror efter-leves, är ställd inför ett olösligt problem, då ett effektivt kontrollsystem för övervakande av normalprisernas tillämpning är uppenbart omöjligt att åstad-komma i praktiken.

Man kan icke bortse ifrån att den inhemska prisregleringen verkat irri-terande på våra utländska köpare, som härav bibringats den uppfattningen, att exportpriserna icke stå i rimligt förhållande till produktionskostnaderna utan tilltagits för att subventionera för producenten förlustbringande inlands-priser. Denna i köparländerna utbredda uppfattning är så mycket beklagligare, som man där i allmänhet torde vara okunnig om att normalpriserna på kvali-tetsvarorna och vissa andra särskilt begärliga sortiment — alltså på de varor, som utgöra huvuddelen av exporten — blott äro priser på papperet, på vilka priskontrollnämnden dispensvägen medgiver så betydande tillägg, att de kunna konkurrera med exportpriserna.

Det har visat sig, att även de år 1948 höjda priserna blott äro priser på papperet, som i stor utsträckning icke tillämpas. I södra Sverige ha sålunda varor av sämre tillverkningar, på vilka ett visst överskott rådde, kunnat köpas billigare än normalpriserna, medan goda varor av såväl o/s furu och gran som kvinta från bättre produktioner, vilka varor dock äro oundgängligen nödvän-diga för den inhemska konsumtionen, endast i obetydlig omfattning kunnat uppbringas utan större eller mindre öknings å normalpriserna, vilka pris-tillägg antingen beviljats dispensvägen av priskontrollnämnden eller på annat sätt uttagits. För den med marknaden förtrogne är det uppenbart att det är de av myndigheterna påbjudna inskränkningarna i investerings- och byggnads-tillstånden med åtföljande nedgång i tillverkningen vid trähusfabrikerna m. m., som varit orsaken till priset på de lägre kvaliteterna och sämre produk-tionerna, liksom att det är exportmarknadens konkurrens om de goda produk-tionernas kvalitetsvirke, som tvingat de inhemska konsumenterna att härför betala gängse marknadspris, om de över huvud taget skulle få något med av dessa varor.

Alla prisregleringar till trots är det förhållandet mellan tillgång och efter-frågan som reglerar priserna. Så länge den kvantitet, som kan finna avsätt-ning på exportmarknaden, är begränsad genom de bilaterala handelsavtalen, kommer alltid viss del av landets totala tillverkning att vara reserverad för hemmakonsumtionens behov. Då efterfrågan på hemmarknaden även under 1949 kan väntas förbliva starkt beskuren genom den kraftiga begränsningen av investeringar och byggnadsverksamhet, synes knappast någon risk föreligga för ett ur konsumtionens synpunkt sett oförmånligare förhållande mellan till-gång och efterfrågan på hemmarknaden nämnda år, än vad fallet varit under 1948.

Beträffande exportkvoterings hänvisar Trävaruexportföreningen till sitt yttrande till bränslekommissionen i anledning av riksdagens revisorers ut-talande i denna fråga, i vilket yttrande föreningen avråder från modifikationer av kvoteringsbestämmelserna till förmån för de s. k. traditionellt inlands-betonade sågverken.

Föreningen framhåller vidare, att på grund av det rådande sambandet

mellan prisregleringen, prisutjämningsavgifterna och exportkvoteringen samt den avgörande roll, som prisregleringen därvid spelar, det är föreningens uppfattning, att prisutjämningsavgifterna och exportkvoteringen endast böra upphävas i samband med prisregleringens avskaffande.

Svenska inlandssågverkens förening, som deltagit i branschorganisationernas i det föregående omnämnda framställning den 19 januari 1949, hänvisar beträffande normalprisernas hävande till vad som anförts i framställningen. Föreningen framhåller, att föreningen vid upprepade tillfällen för statsmakterna påvisat den orättvisa, som exportkvotering innebär, men hänvisar i övrigt endast till att bränslekommissionen redan träffat överenskommelse med Svenska trävaruexportföreningen rörande 1949 års trävaruexport.

Södra Sveriges trävaruexportförening, som deltagit i branschorganisationernas i det föregående omnämnda framställning den 19 januari 1949, hänvisar beträffande normalprisernas hävande till vad som anförts i framställningen. Föreningen anser klagomålen över kvoteringens orättvisor överdrivna. En förändring av kvotsystemet eller ett upphävande av detsamma skulle icke ha medfört större export men placerat exporten på andra säljarhänder än nu. Då en utökning av kontingenterna — exportmöjligheterna — för 1949 knappast är tänkbar och i allt fall icke kan påverkas av de svenska myndigheterna, måste en avsevärd förskjutning av kvoterna till förmån för de mindre sågverken ske genom indragning av kvoten från nuvarande kvot innehavare. Detta måste kännas orättvist. För närvarande är det nödvändigt att icke utestänga de tidigare verkliga exportörerna till fördel för småtillverkarna, vilka icke känna till förhållandena på exportmarknaden. Då det synes omöjligt att åstadkomma en av alla godkänd kvotering, synes föreningen ingen annan möjlighet vara öppen än att för år 1949 slopa all kvotering. Det prisfall, som skulle bliva en följd härav, torde komma att hårdast drabba dem, som nu klaga över kvoteringens orättvisor.

Därest landet under år 1949 mot förmodan kan åstadkomma så stora kontingenter exportträvaror — varom för dagen intet är bekant — att dessa jämte en hemmaförbrukning med fria priser ungefärligen täcka produktionen, anser föreningen, att regleringsåtgärderna kunna slopas.

För egen del får *utskottet* anföra följande.

Såsom av den i det föregående lämnade redogörelsen framgår har Kungl. Maj:t den 18 februari 1949 icke ansett sig kunna biträda en av Svenska trävaruexportföreningen m. fl. organisationer gjord framställning om upphävande av prisregleringen å bearbetade trävaror. Nämnade organisationer, som representerade både producenter och konsumenter, hade som skäl för prisregleringens hävande anfört bl. a. att tillgången på virke icke längre motiverade prisreglering samt att svårigheterna beträffande dess övervakande vore stora. I yttrande över nämnda framställning uttalade bränslekommissionen, att produktions- och marknadsläget kännetecknades av ganska stor osäkerhet. Kommissionen ansåg emellertid, att denna fråga borde upptagas till förnyat övervägande, då

man av trävarumarknadens utveckling såväl utom som inom landet kunde konstatera, att tidpunkten vore lämplig för en avveckling av denna prisreglering. Enligt vad kommissionen uttalat i sitt yttrande över motionen torde det icke vara uteslutet att utvecklingen på trävarumarknaden kan leda till att frågan måste upptagas till förnyad prövning senare under innevarande år. Chefen för handelsdepartementet har också i proposition nr 178 till innevarande års riksdag förordat dylik omprövning.

Gentemot bränslekommissionens konstaterande av läget å marknaden och då, såvitt utskottet har sig bekant, någon förändring i läget icke inträtt, sedan kommissionen uttalat sig, anser sig utskottet icke böra förorda avskaffande för närvarande av denna prisreglering. Utskottet förutsätter emellertid härvid, att Kungl. Maj:t med uppmärksamhet följer utvecklingen och, därest omständigheterna så medgiva, går i författning om upphävande av normalpriserna å ifrågavarande område.

Vad beträffar exportkvoteringsen har motionären föreslagit upphävande av densamma eller i allt fall en uppmjukning av kvoteringsreglerna till förmån för de mindre företagen. Av den genom utskottets försorg införskaffade utredningen framgår, att kvoteringsreglerna hittills tillämpats liberalt och icke utgjort hinder för även mindre och nytillkomna företag att i viss omfattning bliva delaktiga i exporten av trävaror. Enligt det mellan bränslekommissionen och Trävaruexportföreningen träffade avtalet rörande exporten för år 1949 ha möjligheterna att taga hänsyn till andra exportörer än dem, som äro anslutna till föreningen, ytterligare vidgats. Vid nu angivna förhållanden och då frågan om ett hävande av kvoteringsen icke synes böra upptagas isolerat utan först i samband med frågan om prisregleringens avskaffande anser sig utskottet icke heller i denna del böra förorda bifall till motionen. Utskottet vill dock framhålla önskvärdheten av att fördelningen mellan olika företag av de för export tillgängliga kontingenterna sker så rättvist som möjligt med hänsyn tagen jämväl till landets exportintressen i dess helhet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 maj 1949.

På utskottets vägnar:

OLOF LÖTHNER.

Närvarande: herrar Löthner, Birger Andersson, Boo, Johannesson*, Fritiof Karlsson och Sunne.

* Ej närvarande vid justeringen av utlåtandet.